



## تلاش کنیا برای جذب گردشگران ایرانی

بهمن ماه سال گذشته تفاهم نامه‌ای بین وزیر جهانگردی و حیات وحش کنیا و اسفندیار رحیم مشایی رئیس سازمان میراث فرهنگی و گردشگری به امضا رسید که طی آن قرار شد دو کشور برای افزایش مناسبات گردشگری اقداماتی را انجام دهند. از این روگفت و گوئی را با علی عباس علی سفیر کنیا در ایران انجام دادیم تا تصویری از موقعیت در حال حاضر این تفاهم نامه را ارائه دهد.

— پس از امضا تفاهم نامه چه اقداماتی برای تمهید و عمل به مفاد آن انجام شده است؟  
نخستین چیزی که در روابط دیپلماتیک باید رعایت شود پیگیری مداوم ارتباطات است. به همین دلیل دولت کنیا از سال گذشته تا به امروز هیات‌های مختلفی از مقامات عالی رتبه دولتی و خصوصی را به ایران فرستاده است تا مراحل انجام کار را به دقت پیگیری کنند. کمیته‌ای نیز به ریاست اتاق بازرگانی ایران و کنیا تشکیل شده است که مراحل کار را مورد بررسی قرار می‌دهد تا هر چه سریعتر امکانات لازم برای افزایش رابطه گردشگری، تبادل کارشناسان حوزه‌های مختلف و به طور کلی در هر زمینه‌ای فراهم شود.  
— این کمیته تا به حال چه فعالیتی کرده است؟

به عنوان نمونه شرکت هواپیمایی Kenia Airways با همکاری یک شرکت مسافرتی در داخل ایران مقدمات راه‌اندازی یک خط پرواز مستقیم از تهران به نایروبی را فراهم کرده است. این اقدامات در حد صحبت‌های اولیه و تعیین شرکت همکار در ایران بوده است که به زودی با امضا قرارداد نهایی، این پرواز فعالیت خود را آغاز خواهد کرد. پرواز مستقیم بین دو کشور یکی از ابتدایی‌ترین نیازهای گردشگر است که با وجود آن می‌توان برای دیگر بخش‌های مورد نیاز سرمایه گذاری کرد. فعالیت درخور توجه دیگری که انجام شده، ارایه ویزای کنیا در کوتاه‌ترین مدت زمان ممکن است. در حال حاضر هر مسافری قصد سفر به کنیا را داشته باشد در عرض ۴۸ ساعت می‌تواند ویزای خود را دریافت کند. با این حساب می‌توان امیدوار بود برای تبادل گردشگر بین دو کشور دو مورد از مهمترین نیازها برطرف شده است و تنها معرفی و اطلاع‌رسانی باید به طور جدی مورد پیگیری قرار گیرد که برای آن نیز برنامه‌هایی در دست اقدام است.  
— پیش از این قرار بود برای اطلاع‌رسانی جامع از وجود خبرنگاران و عکاسان هر دو کشور استفاده شود. در تفاهم‌نامه‌ای هم که سال گذشته به تایید طرفین رسید بندی منوط به تبادل خبرنگار بین دو حوزه دیده می‌شد، اما این اتفاق تا به حال نیافته است؟  
تبادل خبرنگار از همان ایام مورد پیگیری بود. اما بودجه لازم برای این کار تامین نشد. این در حالی است که ابتدای تابستان سال جاری بودجه این برنامه نیز از طرف دولت کنیا پرداخت می‌شود تا خبرنگاران و عکاسان ایرانی بتوانند با سفر به کنیا تصویر درست و جامعی از کشور ما ارایه دهند. همین امر آن طرف قضیه هم صادق است. در آینده‌ای نزدیک خبرنگارانی از کنیا به ایران خواهند آمد تا با پوشش مناسب خبری از جاذبه‌ها، امکانات، زیرساخت‌ها و زندگی اجتماعی مردم بابت تازه‌ای را در معرفی ایران به کنیا بازکنند. پس از این مورد نیز، دولت کنیا در صدد است تا راه را برای رفت و آمد گردشگر به ایران هموارتر کند. این دو کشور به دلیل تشابهات متعدد در حوزه‌های محیط زیست و حیات وحش می‌توانند ارتباط محکمی در اکوتوریسم داشته باشند.

**حکومت:** جمهوری  
**مساحت:** ۵۸۲/۶ کیلومترمربع  
**زبان:** کیسواهیلی - انگلیسی  
**دین:** عقاید محلی - مسیحی  
**واحد پول:** شیلینگ کنیا

کنیا هستند که به واسطه آنها میزان تعداد زیادی از گردشگران جهان هستند. زندگی قبایل ماساهی، حیات وحش، جنگلها و سواحل بکر از جمله پرکشش‌ترین بخش‌های اکوتوریسم کنیا است به طوری که حدود ۶۰ درصد توریستهای ورودی این کشور از سواحل بکر و زیبای آن که ۴۸۰ کیلومتر از سواحل شرقی آفریقا را تشکیل می‌دهد، بازدید می‌کنند. از طرفی سالانه میلیونها پرنده به تالاب های این کشور مهاجرت می‌کنند که باعث برگزاری تورهای مداوم تماشای پرندهگان می‌شوند. تورهایی که در کنار بازدید از سایر حیوانات وحشی طرفداران زیادی دارد.

صنایع دستی و محلی، توریسم و صنعت تولید برق، که عمدتاً در نایروبی و مومباسا مستقر هستند، از صنایع فعال کشور به شمار می‌روند. کنیا یکی از زیباترین کشورها در حوزه تنوع زیستی و جانوری است، به طوری که بیشتر حیوانات بزرگ دنیا در این کشور زندگی می‌کنند. زرافه، فیل، بوفالو، کرگدن سفید، اسب آبی، شیر، از جمله نمونه‌های شاخص حیات وحش



## سکوت نیاگارا، پایان جهان

ابراهیم افراشته‌فر: دومین کشور وسیع جهان، سرزمینی غنی، پهناور، و حاصلخیز است که ابتدا به صورت اتحادیه‌ای از مستعمرات فرانسوی که توسط بریتانیایی‌ها تسخیر شده بودند، به وجود آمد و کانادا نام گرفت. اما سلطه بریتانیایی‌ها بر این سرزمین طی روندی کند و طولانی قطع شد، پروسه‌ای که از روز اول ژوئیه ۱۸۶۷ آغاز شد و بیش از صد سال بعد در ۱۷ آوریل ۱۹۸۲ به پایان رسید. با این حال کانادایی‌ها آغاز این روند را مهمتر از تکمیل و پایان آن می‌دانند، و به همین خاطر روز اول ژوئیه را روز ملی این کشور نام‌گذاری کرده‌اند.

امروزه این کشور که با جذب بیش از ۱۹ میلیون گردشگر به طور سالانه، در رده یازدهمین مقصد گردشگران بین‌المللی قرار گرفته است، به خاطر طبیعت زیبا و تنوع قومی، نژادی و فرهنگی آن، محبوبیت ویژه‌ای بین جهانگردان دارد. بر اساس سرشماری سال ۲۰۰۱، جمعیت کانادا از انگلیسی‌ها، فرانسوی‌ها، اسکاتلندی‌ها، ایرلندی‌ها، آلمانی‌ها، ایتالیایی‌ها، چینی‌ها، اوکراینی‌ها، و سرخپوستان بومی تشکیل شده است.

گذشته از گوناگونی فرهنگی، شاید بتوان آبشار نیاگارا، عریض‌ترین آبشار جهان را اولین جاذبه توریستی کانادا خواند چرا که این آبشار به تنهایی ۱۳ میلیون بازدیدکننده را هر ساله به این جا می‌کشاند. آبشار نعل اسبی، که به بخش کانادایی این آبشار وسیع اطلاق می‌شود، گذشته از عظمت و زیبایی روز، در شب نیز به واسطه پروژکتورهای رنگی



که جلوه خاصی به حجم کف‌های روی آب می‌دهد، منظره‌ای بسیار جذاب دارد. از دیگر جذابیت‌های این آبشار، سکوت آن است. نیاگارا که از اختلاف سطح دریاچه‌ای در مرز ایالات متحده و کانادا پدید آمده است، در فرصت‌های بسیار نادری از ریزش باز می‌ایستد و سکوت را بر این منطقه پرهیاهو حاکم می‌کند. اولین مورد ثبت شده از چنین رویدادی به سال ۱۸۴۸ بازمی‌گردد. این رویداد در آن سال باعث شده بود بسیاری به وحشت بیافتند و آن را به مثابه نشانه‌ای از پایان جهان تلقی کنند!

موزه ملی هنرهای زیبای کبک، زیست کره که نوعی موزه تاریخ طبیعی است که چهار اکوسیستم زنده و فعال را زیر گنبد خود حفظ کرده، پارک‌های ملی بانف اند جسیپر، کلیسای نورتردام در مونترال که در سال ۱۸۲۹ ساخته شده است، و برج تلویزیونی تورنتو با ۵۵۳ متر ارتفاع که به عنوان بلندترین سازه جهان سالانه ۲ میلیون بازدیدکننده دارد، سایر جاذبه‌های گردشگری کانادا را تشکیل می‌دهند.

موزه هنرهای اسکیموها که مجموعه‌ای دیدنی از صنایع دستی و محصولات هنری اسکیموهای شمال کبک را به نمایش گذاشته است، از جاذبه‌های خاص کانادا است که در تمام جهان کم نظیر است. همچنین گالری بسیار جذابی نیز در کنار موزه قرار دارد که نمونه‌هایی از این صنایع دستی را به فروش می‌رساند.

## بلاروس و خاطره جنگ

لهستانی‌ها است. بارویی که از آجر قرمز رنگ ساخته شده از دروازه ورودی این قصر که به قرن ۱۶ تعلق دارد، حفاظت می‌کند. هرچند که قصر و اشیا آن در دوران کمونیسم غارت شد و خود قصر به نقاشی‌ها تبدیل شد، اما معماری باقی مانده از این ساختمان مجلل هنوز ارزش دیدن دارد.

مینسک، پایتخت بلاروس، شهری امن و تمیز است که گردشگران زیادی در خود نمی‌بیند. این شهر که امروزه سعی می‌کند هر چه بیشتر چهره پایتخت‌های اروپایی را به خود بگیرد، هنوز به خاطر معماری خاص دوران کمونیستی جذاب است چرا که پس از جنگ جهانی دوم، زمانی که این شهر کاملاً تخریب شده و از آن چیزی باقی نمانده بود، مهندسان و ارشیتکت‌های روسی میدانی مناسب یافتند تا عالی‌ترین نمونه معماری اتحاد شوروی آن روز را به منصفه ظهور برسانند.

بسیاری از جاذبه‌های بلاروس به نوعی با جنگ جهانی دوم که تأثیری عمیق بر این کشور داشت، ارتباط دارند. قلعه برست یکی از این جاذبه‌هاست که همراه ستون و سنگ یادبودی بسیار عظیم برای بزرگداشت قهرمانانی ساخته شده است که در دفاع از این شهر مرزی جان خود را از دست داده‌اند. موزه «نبرد بزرگ میهن‌پرستانه» (نامی که کمونیست‌ها به جنگ جهانی دوم داده بودند) که صحنه‌هایی از این جنگ را در ۲۸ تالار به نمایش گذاشته است، نمونه دیگری از این آثار به شمار می‌رود.

بلاروس، سرزمینی حاصل بین روسیه و لهستان، که روزی برای نیروهای آلمان نازی به مثابه دروازه ورود به خاک روسیه بود، امروز کشوری مستقل است که هر سال روز ۳ ژوئیه (۱۲ تیر)، سالگرد آزادی مینسک، پایتخت این کشور، از اشغال نیروهای آلمان نازی در سال ۱۹۴۴ را به عنوان روز ملی جشن می‌گیرد. این کشور که در همسایگی لهستان قرار دارد، هنگام یورش نیروهای آلمانی در سال ۱۹۴۱ متحمل صدمات بسیاری شد و بیش از نیمی از جمعیت آن کشته شدند. در نتیجه امروز از میراث تاریخی بلاروس آثار زیادی باقی نمانده است و طبیعت آن به رغم زیبایی‌های خاص خودش دچار گونه‌های یکنواختی است که از خصیصه‌های استپ‌های هموار است و به همین سبب بلاروس امروزه چندان سهمی از گردشگری ندارد.

از بین شهرهای بلاروس، هردونا که در ۲۸۰ کیلومتری غرب مینسک قرار گرفته، به دلیل آن که کمتر از جنگ صدمه دیده، زیباترین شهر این کشور به شمار می‌رود. این شهر که در زمان اشغال آلمانی‌ها مقاومتی از خود نشان نداد، بسیاری از بناهای تاریخی خود را تا امروز حفظ کرده است که از آن بین می‌توان به قصر و چند کلیسایی که در دوران سلطه لهستانی‌ها ساخته شده‌اند، اشاره کرد.

کاخ نیاسویژ، که در شهر نیاسویژ در ۱۲۰ کیلومتری شمال غرب مینسک قرار گرفته است، یکی دیگر از آثار به جا مانده از دوران

## سواحل لوس رُکس در انتظار گردشگران بیشتر

به طور بالقوه می‌تواند در جذب گردشگران بیشتر نیز موثر باشد. آبشار آنجل (فرشته) که در زبان محلی سالتوآنجل نامیده می‌شود، با ۹۷۹ متر بلندا، مرتفع‌ترین آبشار جهان است که آب آن به دره‌ای ملقب به دره شیطان می‌ریزد. غار گواچارو، جاذبه دیگر ونزولا، طولی‌ترین و در عین حال زیباترین غار این کشور است که به تناوب در طول سال مسکن ۸۰۰۰ تا ۱۸۰۰۰ پرنده‌ای است که مانند خفاش‌ها با سیستم سونار در تاریکی تالارهای زیبا و با شکوه آن پرواز می‌کنند. مجمع‌الجزایر لوس رُکس که از ۴۰ جزیره مرجانی تشکیل شده و یکی از زیباترین پارک‌های ملی آبی جهان را می‌سازد با ساحل‌های ماسه‌ای سفید رنگش بدون شک می‌تواند گردشگران بیشتری را به سوی خود بکشاند. شاید بتوان گفت ونزولا یکی از زیباترین کشورهای جهان است که هنوز آن طور که باید مورد توجه جهانگردان قرار نگرفته است.

ونزولا، کشور نفت‌خیز آمریکای جنوبی، که در شمال این قاره و در همسایگی کلمبیا، گویان، و برزیل قرار گرفته است، هر سال ۵ ژوئیه (۱۴ تیر) را که سالگرد استقلال این کشور از اسپانیا در سال ۱۸۱۱ است، به عنوان روز ملی جشن می‌گیرد.

ونزولا، زادگاه سیمون بولیوار، انقلابی بزرگ آمریکای جنوبی، از بسیاری جهات به طور حیرت‌انگیزی کشوری مترقی است، برای مثال نام این کشور به عنوان اولین کشوری که حکم مجازات اعدام را در سال ۱۸۶۳ ملغی کرده است در تاریخ جهان ثبت شده است. اما با این وصف و به رغم جاذبه‌های حیرت‌انگیز و فوق‌العاده این کشور، سهم ونزولا از صنعت مدرن و رو به رشد گردشگری بین‌المللی تنها کمتر از نیم میلیون گردشگر در سال است.

موقعیت جغرافیایی این کشور در جنگل‌های آمازون منابع سرشار چوب و دیگر محصولات مرتبط را در اختیار ونزولا قرار داده است،





## فرانسه از باستیل تا لوور

نیز در کتابی نمی‌گنجد. کلیسای جامع نوتردام پاریس که ساختش در سال ۱۱۶۳ میلادی آغاز و در قرن ۱۴ به پایان رسید عالی‌ترین نمونه و شاهکار معماری گوتیک محسوب می‌شود. کاخ مجلل ورسای با معماری باشکوه و تزئینات بی‌نظیرش که در دوران لویی چهاردهم (۱۶۴۳ تا ۱۷۱۵) تکمیل شده، شاهد وقایع تاریخی مهمی مانند امضای عهدنامه ورسای در پایان جنگ جهانی اول و اعدام لویی شانزدهم و همسرش ماری آنتوانت در انقلاب کبیر فرانسه بوده است و به همین دلیل گذشته از اهمیت هنری از لحاظ تاریخی نیز مورد توجه گردشگران بسیاری است. برج ایفل که در سال ۱۸۸۹ به مناسبت صدمین سالگرد انقلاب کبیر فرانسه ساخته شد تا سمبلی برای نمایشگاه معروف پاریس در آغاز سده بیستم نیز باشد، به رغم این که به طور سنتی چندان مورد توجه نخبگان فرانسوی نیست، امروز به یکی از معروف‌ترین نمادها در سراسر جهان تبدیل شده که تقریباً هم معنی فرانسه است. موزه ۲۱۳ ساله لوور از قدیمی‌ترین (بعد از موزه بریتانیا) و بزرگترین موزه‌های جهان است که مجموعه‌ای ارزشمند از آثار مناطق و دوران مختلف را در معرض دید بازدیدکنندگان قرار داده است. این در حالی است که تمام آن چه نام برده شد تنها متعلق به پاریس است و حومه آن و در یک کلام تنها مثنی است از خروار!

۱۴ ژوئیه ۱۷۸۹، وقتی فرانسوی‌های جان به لب رسیده زندان باستیل، نماد ستمگری حکومت خودکامه لویی شانزدهم را تصرف کردند، شاید حتی به مخلیه‌شان هم خطور نمی‌کرد که انقلابی که آغاز کرده‌اند نه فقط فرانسه که تاریخ جهان را دگرگون خواهد کرد و فرانسه تا قرن‌ها بعد از آن مهد آزاد اندیشی و نوآوری هنری خواهد بود.

آن‌ها هرگز نمی‌توانستند تصور کنند که میراث آن‌ها، انسان‌هایی را در قرن بیست و یکم به فرانسه خواهد کشاند که حاضرند تمام روز را در خیابان‌های پاریس یا گالری‌های موزه لوور پرسه بزنند در حالی که کوله‌پشتی سنگینی حمل می‌کنند، بطری آب معدنی و یک نقشه در دست گرفته‌اند، و عینک دودی به چشم و کفش ورزشی به پا دارند! حقیقت این است: زمانی که از فرانسه صحبت می‌شود، ولو صحبت از تاریخ این کشور و روز ملی آن در ۱۴ ژوئیه (۲۳ تیر) باشد، باز نمی‌شود.

گریزی به گردشگری این اولین مقصد گردشگران سراسر دنیا نزد فرانسه، که مقصد رویایی بیشتر عاشقان هنر، دوست‌داران فرهنگ و ادب، و ستایشگران غذاهای لذیذ است، سالانه پذیرای بالغ بر ۷۵ میلیون جهانگرد است، یعنی حدود ۱۲ میلیون نفر بیش از جمعیت این کشور! با این وصف به بهره‌هوشی چندان لازم نیست تا بتوان حدس زد فرانسه جاذبه‌های بسیاری دارد که حتی فهرست کردن آن‌ها



## بلژیک، روح باروک در تن بروکسل

درست ۱۷۵ سال پیش، یعنی یک سال پس از پیروزی انقلاب ۱۸۳۰ بلژیک که به استقلال این کشور منجر شد، لئوپولد اول، اولین شاه بلژیک در روز ۲۱ ژوئیه تاجگذاری کرد تا این برجسته‌ترین رویداد تاریخ بلژیک، به عنوان روز ملی این کشور شناخته شود. به مناسبت این روز، ساکنان این کشور کوچک اروپایی با پرچم‌های سرخ و زرد و سیاه خود به خیابان‌ها آمده و به شادمانی می‌پردازند. هر ساله در این شب آتش‌بازی بزرگی نیز مقابل کاخ سلطنتی بروکسل، پایتخت این کشور، برپا می‌شود. اجرای موسیقی زنده در خیابان‌ها و ورودی رایگان به بسیاری از جاذبه‌های تاریخی و فرهنگی بلژیک، مانند کاخ سلطنتی، ساختمان مجلس بلژیک، و موزه سلطنتی تاریخ و هنر، از دیگر جذابیت‌های ویژه این روز هستند.

بلژیک با جذب بالغ بر ۶/۵ میلیون گردشگر در هر سال بیش از ۱/۶ درصد از سهم بازار منطقه‌ای گردشگری را به خود اختصاص داده است که با توجه حضور رقبای قدرتمندی در همسایگی مانند فرانسه، رودن چنین سهمی را نیز می‌توان موفقیتی درخشان تلقی کرد.

معروف‌ترین جاذبه‌های گردشگری بلژیک که با وجود تنوع فرهنگی زبانی این کشور ۳۰،۵۲۸ کیلومتر مربعی زیبایی دو

چندان یافته‌اند، عبارتند از صومعه نوتردام شهر اورول، میدان بزرگ (مرکزی) شهر بروکسل، دروازه مین در شهر ایپرس، و زیارتگاه فرده هفدهمی شرنهویول. صومعه اورول که به خاطره عریقات شفابخش نیز شهرت دارد، مجموعه‌ای مذهبی متعلق به فرقه خاصی موسوم به «سیسترسین» یا راهبان سفیدپوش است که در قرن ۱۲ تأسیس شده است. در حال حاضر تنها خرابه‌های قرن دوازدهمی ساختمان اصلی صومعه به علاوه موزه‌ای که در یکی از حجره‌های قرن هجدهمی این مجموعه برپا شده است، روی جهانگردان باز است.

بروکسل، پایتخت بلژیک هرچند به اندازه آنتورپ و گنت از آثار تاریخی برخوردار نیست، با این حال به خاطر فضای دوستانه بارها و کافه‌هایش مقصد اصلی گردشگران این کشور به شمار می‌رود. در این بین میدان بزرگ (گراند پلس) در مرکز این شهر که با کوچه پس‌کوچه‌ای تنگ و پیچ در پیچ به خیابان‌های اطراف منتهی می‌شود، محیط دلچسپ و لذت‌بخشی برای کافه‌های خیابانی این محله باروک شهر بروکسل پدید آورده است.

باغ وحش پلانکن-دائل با ۴۰ هکتار وسعت و تنوع قابل توجه جانوری که در نوع خود در اروپا کم‌نظیر است، از دیگر جاذبه‌های گردشگری بلژیک است.

## سواحل متروک سومالی، قربانیان جنگ داخلی

با وجود چنین هشدارهایی جای تعجب نیست که هیچ آماری از گردشگرانی که به این کشور سفر می‌کنند، وجود ندارد. هرچند که نبود آمار به این معنا نیست که سومالی فاقد جاذبه‌های گردشگری است.

جزایر باجونی در آب‌های ساحلی این کشور در اقیانوس هند در حقیقت امتداد جزایر صخره‌ای هستند که از خط استوا شروع می‌شوند و در راستای سواحل شرقی قاره آفریقا ادامه می‌یابند. این جزایر از بکرترین و بهترین نقاط جهان برای غواصی هستند. هر چند که با توجه به فقدان امکانات لازم در این ناحیه، چنین فعالیت‌هایی چندان ایمن به نظر نمی‌رسد.

منطقه قدیمی شهر موگادیشو که روزگاری از زیباترین شهرهای شاخ آفریقا بود، امروز تنها به شکل ویرانه‌ای از جنگ داخلی برجا مانده است که با این حال هنوز نمایانگر زیبایی از دست رفته‌اش است. مرکا و بربرا نیز زمانی به خاطر ساحل‌های زیبایشان شهرت داشتند که البته امروز جهانگردان چندان به خود نمی‌بینند.

اول ماه ژوئن سال ۱۹۶۰، دو بخش سومالی که پیشتر جداگانه تحت استعمار انگلستان و ایتالیا قرار داشتند، در حالی که تنها چند روز از استقلال بخش تحت سلطه بریتانیا می‌گذشت، با یکدیگر متحد شدند و به این ترتیب روز اول ژوئیه به عنوان روز ملی سومالی در تقویم این کشور ثبت شد. امروز با گذشت ۴۶ سال از آن روز، این کشور فقیر آفریقایی که از لحاظ سرانه تولید ناخالص داخلی در رده ۱۸۸ جهان قرار دارد، هنوز دستخوش مشکلات جنگ داخلی است به گونه‌ای که اگر گردشگری بخواهد به این کشور سفر کند در اولین قدم با هشدار رو به رو می‌شود: «سومالی یکی از خطرناک‌ترین مقاصد گردشگری دنیاست. احتمال خطر به ویژه در مناطق بی‌طرف سول و سانگ که از سوی طرف‌های درگیر در جنگ داخلی، جمهوری خودخوانده سومالیلند و نیروهای مبارز ناحیه پونلند در شمال شرقی این کشور، مورد ادعا هستند، بسیار بالا است و انواع اعمال جنایتکارانه در نواحی جنوبی این کشور به خصوص در موگادیشو (پایتخت سومالی) بسیار متداول هستند.»

